

Комета прилітає (скорочено)

Туве Янссон

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Одного ранку Тато Мумі-троля завершив спорудження містка через річку, а крихітне звірятко Чмих знайшло нову стежину, яка вела у найтемнішу гущавину. Чмих вирішив розповісти про стежину Мумі-тролеві, щоб разом розвідати новий шлях.

Долина, в якій мешкав Мумі-троль з батьками і Чмихом, була дуже гарною. Мумі-троль саме прилаштовував гойданку, коли Чмих повернувся додому. Мумі-мама приготувала перекус на дорогу, і друзі рушили до нової стежини.

Чмих і Мумі-троль пліч-о-пліч пішли новою стежкою, щоб не було так страшно. Стежка в'юнилася то вгору, то вниз, ставала все вужчою, аж доки зовсім зникла – лише мох та папороть. Десь здалеку з-за дерев до них долинав слабкий шелест. Мумі-троль ступив ще кілька кроків, задер носа і принюхався. Вітер приніс вологу і приємні пахощі. Мумі-троль побіг, залишивши Чмиха, і спинився, коли побачив море. Невдовзі з лісу вибіг Чмих і гепнувся на пісок поряд. Мумі-троль навіть не здогадувався, що біля них є море. Він побіг купатися, а Чмих переживав, щоб друг не втопився.

Мумі-троль вирішив стати шукачем перлів. Чмих отримав доручення шукати скриню для скарбів. Пустельний берег простягався далеко і впирався у високу, вміту пінистим прибоєм скелю, яка стрімко обривалася в море. На скелі Чмих побачив чорно-біло-плямисте кошеня і подерся вгору, бо хотів мати нового друга.

Урешті Чмих видряпався на вершок, та кошеня прошкувало собі далі. Чмих боявся, але рачкував за котиком. Ще ніколи він не почувався таким наляканим й хоробрим водночас. І раптом де й узялася печера. Діра у скелі, а за нею – справжня печера. Таку печеру можна знайти лише раз у своєму житті або ніколи. Чмих побув трохи у печері, забувши про котика, а потім побіг розповісти про неї Мумі-тролю.

На березі уже лежала чималенька купка білих камінців-перлів. Чмих розповів другові про свою знахідку з каменистими стінами та піщаною долівкою і дозволив зберігати там перли, якщо Мумі-троль поділиться.

Друзі побули трохи у печері, а пізнього пообіддя повернулися додому. Мама саме прикрашала грядки слимаковими черепашками. Мумі-троль і Чмих розповіли їй загадками про море, печеру і кошеня, адже це були таємниці.

Ввечері пішов дощ, а втомлені Чмих і Мумі-троль поснули на килимку посеред вітальні. Мама укрила їх ковдрою. А тим часом десь у потаємній схованці заснуло непривітне кошеня.

Пізно вночі, коли всі вже поснули, Тато Мумі-троля почув жалібний звук. Він оглянув будинок, а потім відчинив двері на ґанок. Під порогом сиділо щось мокре,

нешасне, з вусами і чорними блискучими очима. Створіння сказало, що звати його Ондатр. Половина його будинку завалилася, коли Мумі-тато будував міст через річку. Решту змило дощем. Тато Мумі-троля вибачився і запросив Ондатра пожити в будиночку. Коли Ондатр погодився, Тато вирішив пригостити його яблучним вином, але наробив такого шуму, що прокинулися всі мешканці будинку.

Вони засвітили на ґанку газову лампу і сіли смакувати вином. Мумі-тролеві та Чмихові теж дозволили zostатися, хоча надворі вже давно була пізня ніч. Однак їм до келихів налили молока. Ондатр говорив, що останнім часом в повітрі чути, що з Землею щось станеться. Мама сказала, що пора спати і не годиться посеред ночі розповідати страшні історії.

Наступного дня було хмарно. Мумі-троль помітив, що навколо усе посіріло! Не лише небо та річка, але й дерева, земля, хатина! Ондатр прокинувся і пішов до Татового гамака, який теж посірів. Він натякнув Мумі-тролю, що Земля скоро загине. Наляканий Мумі-троль побіг до Мами. Вона заспокоїла сина і сказала, що спробує постирати згрубша пил, який був скрізь, навіть на листочках дерев.

Тато відчув запах фосфору і вважав це незвичайним феноменом. Мамі не подобалося, що Ондатр лякає дітей іще дужче. Вона порадила Татові, щоб попросив Ондатра розмовляти про приємніші речі. Та нічого не вийшло, бо за сніданком Ондатр розповідав про сонячну систему, про крихітну Землю, яка загине від комети. Тато відправив Ондатра у свій гамак, а Мама повела дітей до річки.

День тягнувся неймовірно довго. Чмих і Мумі-троль залишилися у будиночку – ану ж настане кінець світу, а їх немає вдома. Мама з Татом вирішили відіслати дітей з дому до Обсерваторії, про яку розповідав Ондатр. Вона була розташована десь нижче за течією річки. Це будівля, з якої можна спостерігати за зірками. Якщо дітей нічого, окрім зірок, не цікавить, то чому б їм не подивитися на них зблизька?

Чмих і Мумі-троль збиралися в дорогу. Чмих попросив Мумі-маму кожного дня ставити на сходи мисочку з молоком, навіщо — це таємниця.

У день Великої Подорожі надворі було так само похмуро. Мама склала для Чмиха і Мумі-троля багато речей, а Тато змайстрував пліт. Чмих радів, бо був певний, що молока у мисочці стало менше. Не інакше, як тут побувало кошеня.

Біля берега річки стояв наготові пліт з піднятими вітрилами. Мумі-тато і Мумі-мама дали останні поради, і пліт з друзями поволі рушив униз течією. Мама Мумі-троля гукнула, щоб вони поверталися в неділю, бо буде пудинг.

Поступово береги ріки ставали стрімкішими, далеко попереду виднілися Самотні Гори. Річка була такою ж сірою, як і хмари, навколо панувала німотна тиша. Чмих сумував і говорив, що краще б було добувати вдома перли чи ладнати полички в печері. Мумі-троль хмикнув, що то ж були не перли, а звичайнісінькі білі камінці. А подорож справжня. Земля може загинути будь-якої миті, а їхнє завдання – з'ясувати, як цьому запобігти.

Згодом друзі побачили 50 гатіфнатів, котрі мандрували на схід. Вони були дуже крихітні, білі і зовсім не мали облич. Мумі-троль скерував пліт у наступний закрут

русла і раптом помітив якусь дивну річ на березі річки, схожу на ясно-жовту головку цукру. То був жовтий намет. Наші друзі зійшли на берег і підійшли до намету. Там був мумрик у старому зеленому капелюсі і з люлькою в роті. Звали його Нюхмумрик. Він радо прийняв гостей, розпалив невелику ватру і поставив кавник. Мумі-троль розповів, що вони з Чмихом мандрують до обсерваторії. Нюхмумрик розповідав про комети і зірки, бо друзі цього не знали. Чмих дуже налякався, коли Нюхмумрик сказав, що комета може знищити Землю. Мумрик виїняв губну гармонію і заграв якусь вечірню пісню.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Згодом Нюхмумрик повів нових друзів до Гранатового Урочища. У дикій ущелині друзі побачили розколину, на дні якої мерехтіли міріади червоних камінців. Побачивши коштовності, Чмих забув про свої страхи. Він поліз набрати собі гранатів і заходив все глибше і глибше в ущелину, де мерехтіли два великі червоні гранати. Вони виявилися очима величезної ящірки. Чмих верескнув і кинувся навтьоки, загубивши усе коштовне каміння. Нюхмумрик порадив не засмучуватися і сказав, що сам не має маєтків, зате насолоджується мандрівками.

З Нюхмумриком подорож стала набагато веселішою. Він виводив на губній гармонії пісеньки, навчив їх грати у покер і рибалити вудкою, розповідав неймовірні, шалені історії. Та поки що обсерваторії не було видно.

Нюхмумрик розповів друзям про гору, яка вивергає вогонь. Якось він потрапив в одну місцевість, де замість ґрунту усе навколо вкривала суцільна лава. Під лавою день і ніч щось ворушилося. Коли Нюхмумрику забаглося чаю, достатньо було наповнити каструлю окропом з будь-якого гарячого джерела. Нюхмумрик став свідком, коли земля прокинулася, і перед ним розчохнувся кратер, з якого бухнуло червоне полум'я і хмаровище попелу. Один з крихітних вогняних духів зробив йому подарунок, давши пляшку сонячної оливи надр. Вогняні духи натираються нею перед тим, як податися до ядра землі. Тож Нюхмумрикові не страшно жодне полум'я, коли натреться оливою, але зараз в нього майже нічого не лишилося. Чмих надіявся, що вистачить хоча б на нього чи на кошенятко, якщо прилетить комета...

Друзі саме пливли річкою, коли вона раптом завирувала. Течія стала дуже швидкою. Пліт рвонув уперед, вони опинилися у водоспаді. Маленький пліт затріщав, а коли водоспад залишився позаду, знову випростався. Далі вони впливли у пітьму, і якби не щогла, що лягла упоперек (вони за неї зачепилися), друзі могли б загинути у бездонному проваллі! Чмих так перелякався, що аж розридався.

На щастя, друзі помітили над собою вертикальну тріщину в скелі, а далеко вгорі смужку сірого неба. Нюхмумрик заграв на губній гармонії, і мелодію почув Гемуль, який куняв біля свого сачка для метеликів. Музичного слуху він був цілком позбавлений, тому, коли натрапив на глибоку тріщину у землі, подумав, що там є якісь дуже незвичайні і рідкісні комахи.

Гемуль запхав сачок у щілину і витяг звідти Мумі-троля, Нюхмумрика, Чмиха, намет і два наплічники. Друзі опинилися у Самотніх Горах. Навколо них здіймалися могутні гірські хребти, тоскно пустельні і сірі. Було дуже тихо й прохолодно. Гемуль зовсім не знав, де Обсерваторія. Почувши розповіді врятованих, він зацікавився кометами, бо подумав, що це такі комахи.

Коли Гемуль пішов геть, друзі розпалили ватру і посмажили оладки. Попоївши, вони обрали собі найвищий гірський кряж і поволі почали спинатися на вершину, бо вважали, що Обсерваторія має бути якнайближче до зірок.

Ввечері Нюхмумрик розповів друзям про хропусів — брата і сестру. Він вважав, що хропусі чимось подібні на мумі-тролів. Та Мумі-троль заперечив: він був білий, а хропусі різнобарвні, до того ж, міняють колір від хвилювання. Отже, вони не подібні. Нюхмумрик розповів, що Хропусь дуже любить порядкувати і дискутувати, а це не раз досить обтяжливо. Менша сестричка слухається його в усьому і від голови до лап вкрита ніжним м'якеньким пухом і має пухнасту гривку, яку невпинно причісує. Вона вміє плести маленькі спальні матраци з трави і варити смачні зупки, щоб не було розладу шлунку. А ще вона заквітчує себе за вухом, а на лівій ніжці носить золотий браслет.

Тієї ночі Мумі-тролю наснилася маленька Хропся, схожа на нього самого. Він подарував їй троянду, щоб вона почепила її собі за вушком.

Зранку Нюхмумрик вирішив, що вони видряпаються на найвищу вершину. Усі троє пов'язалися між собою страховою мотузкою, яка затягувалася у кожного вузлом на животі.

Стежка ставала все стрімкішою і стрімкішою, мандрівники дряпалися все вище і вище. Раптом на них кинувся кондор, та друзям вдалося врятуватися, втиснувшись в крихітну западинку в прямовисній стіні.

Надвечір вони видряпалися так високо, що досягли хмар. Друзі страшенно мерзли, а Чмих кляв подорож і нарікав. Раптом Мумі-троль побачив щось блискуче. Ризикуючи життям, він досягнув браслет, який належав Хропсі. Чмих бовкнув, що вона, мабуть, зірвалася зі скелі, а браслет залишився.

Посумніле товариство побрело далі, усе вище й вище. На найвищій вершині шпичастого гірського кряжу притулилася Обсерваторія, де професори вели незчисленні дивовижні спостереження, жили відлюдькувато наодинці з зірками та не до міри палили цигарки.

Мумі-троль перший зайшов в Обсерваторію і побачив найпотужніший у світі телескоп, який день і ніч, спроквола обертаючись навсібіч, спостерігав за зоряним небосхилом. Юрми маленьких професорів метушилися навкруги. Їм було не до Мумі-троля, бо всі цікавилися кометою. Та Мумі-троль не питав про комету, його цікавило, чи була тут недавно Хропся. Коли Мумі-троль повернувся до друзів, вони так і нічого не дізналися про комету. Тоді Чмих сам пішов в обсерваторію і в якогось професора вивідав, що комета долетить до Землі увечері сьомого серпня о 20:42. Можливо, на чотири секунди раніше. Чмих також став першим у світі крихітним звірятком, якому

дозволено було подивитися в окуляр найбільшого на Землі телескопа. Професор не сказав йому, що ж трапиться, коли комета прилетить, але Чмих дуже налякався. Він прибіг до друзів і розповів про все, що дізнався. Сьогодні було третього серпня, у них залишалося 4 дні. Друзі поквапилися додому, але Мумі-троль спішив не так до Мами з Татом, як до панночки Хропсі.

Четвертого серпня небо було безхмарним, однак сонце заслонила дивна тінь. Надворі потепліло. Друзі не спинялися всю ніч. Чмих почав вередувати, говорив, що втомився йти. Нюхмумрик порадив йому викинути намет і посуд. Чмих так і зробив, але все одно не хотів йти. Поки він лежав і говорив, що йому паморочиться в голові, Нюхмумрик вирішив розважитися. Він скидав зі скель каміння, яке гуркотіло, немов громовиця, а в горах ще довго гуляла глуха луна. Коли Мумі-троль і собі кинув камінь, то мало не загинув, полетівши у прірву. Та його врятувало те, що всі троє друзів були зв'язані мотузкою. Коли друзі витягнули його, він налякався, що каменюки могли впасти на голову маленької Хропсі.

Біля підніжжя гори вони зустріли Гемуля, який студив натруджені ноги у маленькому струмку. Він нарікав, що недавно сунула лавина, а камені стрибали довкруги і розстрожили його найліпший слоїк. У нього й самого була ґуля на голові. Нюхмумрик зізнався, що це вони кидали камінці. Тоді Гемуль образився, але друзі запитали, чи не помітив він, що небо дивно змінюється. Та Гемуля це не турбувало, він зібрав свої речі і пішов.

Тепер Чмих, Нюхмумрик і Мумі-троль йшли уже лісом. За деякий час вони підійшли до невеличкого озера. Раптом хтось з лісу покликав на допомогу. Мумі-троль швидко кинувся на голос. Виявилося, що то кликав Хропусь, бо його сестру затягла хижа рослина. Отруйний кущ небезпечної родини *Angostura* ухопив Хропсю своїми живими гілками за хвостика і поволі підтягував до себе, а вона стала від жаху бузкового кольору і лементувала.

Нюхмумрик простягнув Мумі-тролеві розкладного ножа, та ніж не допоміг. Мумі-троль почав лаяти кущ, і він відпустив Хропсю. Та одна з гілок витягнулася гадюкою і схопила Мумі-троля за носа. Він відтяв кущеві руку-гілляку. Поединок розгорівся не на жарт. Ангостура тряслася від роздратування, а Мумі-троль пашів від гніву та напруги. Хропся ухопила велику каменюку і пожбурила нею в отруйницю. Була вона не надто меткою, тож камінь влучив Мумі-тролеві в живіт. Та він все-таки переміг кущ і почав заспокоювати Хропсю, а потім віддав їй золотий браслет. Хропся дуже зраділа і одразу ж почепила прикрасу на ніжку.

Хропусь теж цікавився кометою, тому відразу оголосив, що влаштовує нараду з цього приводу. Та під час неї Мумі-троль розглядав гривку Хропсі і говорив, що треба повертатися додому. Хропся дізналася, що він живе у дуже гарній долині у блакитному будинку. Хропусь не був впевнений, що Долина стане найліпшим місцем порятунку, але Мумі-троль був впевнений, що Мама про все подбає. Хропся дуже зраділа, коли дізналася, що у печері Чмиха є перли, з ним вона могла зробити собі браслет. Чмих оголосив, що всі можуть сховатися у печері, затулити вхід камінням, заліпити шпари в

стелі, нанести туди купу їжі, а ще невеликого ліхтаря!

Згодом Хропся приготувала для друзів зупку з морсу, бо дістати воду було неможливо: її ніде не було. Нюхмумрик вважав, що до цього спричинилася комета. Її було видно на небі. Усі бачили маленьку іскорку, схожу на зірку. Та це була не зірка. Вона не мерехтіла і не сяяла, а горіла, непорушно зависнувши у повітрі, бо ж тягнула за собою хвоста! Після вечері всі вклалися на трав'яний матрацик, який виплела Хропся.

Увесь наступний день друзі йшли лісом, простуючи в Долину Мумі-тролів. Десь близько 5 години по обіді вони вийшли на стежку, де стояв великий вказівник: "Сьогодні увечері танці! Сюди! Працює крамниця!". Хропся вмовила брата піти на танці, хоч він був проти. Чмих мріяв купити у крамниці лимонад.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Отож друзі звернули на стежку і попростували за вказівником. У крамниці працювала бабуня з маленькими і круглими очима та сивим волоссям. Чмих побажав лимонаду, Хропусь — зошит, щоб записувати все, що слід робити у разі зіткнення з кометою. Нюхмумрик попросив штани, щоб не були надто нові на вигляд. Мумі-троль, поки Хропся була надворі, попросив діадему. Бабуня обвела поглядом усі свої полиці, однак діадеми на них не знайшлося. Коли увійшла Хропсі і сказала бабусі, що та має чудове дзеркало в саду, бабуня глипнула на Мумі-троля й підморгнула йому. Вона досягла з полиці і похапцем тицьнула Мумі-тролеві у лапку маленьке кругле люстерко у срібній рамочці. Хропся спитала бабусю, чи немає у крамничці медалей. Їх не було, але бабуня дістала коробку з різдвяними ялинковими прикрасами і досягнула звідти велику розкішну зірку. Хропся взяла зірку і почепила Мумі-тролю за те, що врятував її від отруйного чортополоху. Тоді Мумі-троль простягнув їй люстерко, яке ховав за спиною.

Нюхмумрику не підійшли штани, бо він хотів, щоб вони були не новими. Хропусь порадив друзям квапитися додому. Бабуня почала підраховувати, скільки друзі мають заплатити, і раптом Мумі-троль згадав, що у нього і друзів зовсім немає грошей. Вони вже хотіли повертати речі, але бабуня сказала, що не треба платити, бо у неї залишаються штани, які не підійшли Нюхмумрикові.

Бабуня показала шлях до танцювального майданчика, і друзі пішли. Вони вже далеко зайшли у ліс, коли Мумі-троль зненацька зупинився і сказав, що бабусю теж треба було брати з собою, щоб врятувати від комети. Чмих побіг назад до крамнички. Раптом друзі побачили, що комета на небі виросла до розміру апельсина.

Невдовзі повернувся Чмих і сказав, що бабуня не хоче, бо ховатиметься у льоху. Вона передала для кожного по солодкому льодяникові.

Отож друзі помандрували далі. Коли зійшов місяць, комета стала майже такою, як місяць уповні, і осявала увесь ліс червоним примарним світлом.

Танцювальний майданчик розташувався на невеличкій галявині. Його прикрашали

гірлянди світлячків, а на узліссі великий Коник-стрибунець налаштував свою скрипку. Згодом Коник заграє разом з Нюхмумриком. Гостями танців були маленькі водяники, крихітні повзики, мавки.

Наші герої гарно потанцювали. Ще ніколи їм не доводилося бути на такому великому балу. Хропся танцювала з Мумі-тролем. Хропусь запросив до танцю водяничку з водоростями у волоссі, Чмих кружляв з найкрихітнішою дівчинкою-повзиком і видавався сам собі великим та кремезним. Танці тривали до ранку.

П'ятого серпня не заспівали пташки. Сонце ледь пробивалося крізь імлу. Зате над лісом висіла комета завбільшки з колесо до воза, оторочена вогненними язиками. Нюхмумрик крокував, глибоко замислившись та замкнувшись у собі. Інші також примовкли. Лише Чмих час від часу скиглив, бо у нього боліла голова. Було пекельно гаряче.

Ураз ліс закінчився, і перед ними пролягла безмежна пустеля з подовгастими піщаними дюнами. Вони брели далі, з одного гребеня дюни на інший. Гатіфнати прямували на схід. Мумі-троль знав, що Мама з Татом мешкають на заході, і він, не звертаючи зі шляху, рушив прямісінько у бік Долини Мумі-тролів.

Друзі йшли по морському узбережжі, от тільки самого моря бракувало. Там, де мали плюскотіти м'які аквамаринові хвилі моря і вигойдуватися на гребенях чайки, зяяла прірва. Берег біля самих їхніх ніг западався урвищем. Море зникло, і друзів це непокоїло. Хропусь сказав, що вони не встигнуть обійти прірву за два дні. Він знову зібрав нараду, під час якої Нюхмумрик заявив, що вони зроблять собі ходулі і на них перейдуть провалля.

Усі кинулися на пошуки. Мумі-троль роздобув щоглу, розламану навпіл, Хропся – держак від мітли та весло, Нюхмумрик – вудку й флагшток, Чмих – жердку й поламану драбину. А Хропусь повернувся до лісу і виламав там дві однакові за довжиною гілляки.

Потім усі знову зібралися до купи, щоб опанувати мистецтво пересування на ходулях. Чмих капризував, але йому натякнули, що на морському дні можна знайти скарби. Він відразу повеселішав.

Врешті Нюхмумрик сказав, що час рушати в дорогу. Перед ними розпростерлося дно мертвого моря. Вигляд воно мало невтішний. У повітрі витав сморід. Медузи й маленькі рибки задихалися без води, Хропся металася навсібіч, підбираючи їх і зносячи до калюж. Комета з дна провалля видавалася набагато більшою

Друзі все глибше й глибше спускалися в надра морського дна. Чмих побачив скриню зі скарбами і почав витягати її, але часу не було. Він мусив йти далі. Та коли вони надібали корабель, Чмих знайшов для себе золотий кинджал з коштовним камінням на держалні!

Хропся впала у нутро корабельного руйновища, і Мумі-троль поспішив на допомогу. Знову Хропся була врятована, але Мумі-троль не на жарт перелякався грізного восьминога. За допомогою дзеркальця Хропся упіймала палахкотливе сяйво комети і засліпила чудовисько, яке боялося світла.

Цілий день мандрували вони пустелею вимерлого моря, сходячи все глибше і

глибше. Ввечері друзі збилися до купи. Усе навколо було м'яким, вологим та дивно мовчазним. Розпалити вогонь було ніяк. Мумі-троль оглядав похмурий краєвид і думав, як же, напевно, потерпає від страху Земля, спостерігаючи за наближенням палаючої вогненної кулі! Він думав про те, як страшенно любить увесь світ. Але потім згадав про Маму і вирішив, що вона неодмінно придумає, як зарадити лихові.

Зранку комета в короні з вогнених язиків стала загрозливо великою. Друзі рушили в дорогу. Близько сніданкової пори їм стрівся на велосипеді домовичок з дитям у торбі за спиною, з валізкою на багажнику та гронами торбинок на кермі. Мумі-троль впізнав його і довідався, що з Долини Мумі-тролів уже всі накивали п'ятами, бо Ондатр сказав, що комета впаде саме туди. Але Мама і Тато чекають на Мумі-троля на ганку.

Знову друзі побачили сотні гатіфнатів, які брели на схід. Усе морське дно, доки сягало око, шумувало біженцями. Усі нажахано позирали на небо. Хропся і Мумі-троль йшли і трималися за лапки. Нарешті вони дісталися протилежного берега моря і дуже зраділи. У лісі їм зустрівся ще один гемуль, який сердито буркотів сам до себе, тримаючи на колінах альбом з марками. Він навіть не знав про комету, бо був захоплений колекціонуванням. Зрозумівши, яка його чекає небезпека, Гемуль скрикнув і підібрав подоли своїх спідниць. (Гемулі завжди носять спідниці). Він приєднався до наших мандрівників.

Друзі стали свідками жахливої події. На ліс налетіла хмара коників-стрибунців, які пожерли усю зелень. Квітка за вушком Хропсі залишилася єдиною живою рослинкою. Хропусь занотував у зошиті, що це перша катастрофа, до якої призвела поява комети.

Друзі побрели далі сплюндрованим лісом. Надвечір знявся вітер, який перетворився в ураган. Хропусь сказав, що цей цикллон — катастрофа номер два. Порив вітру вкрав у нього зошит, а в Гемуля вітер вихопив альбом з марками. Нарешті Мумі-троль придумав зробити з сукні Гемуля повітряну кулю, на якій можна врятуватися. Той не хотів віддавати, але друзі роздягнули Гемуля, знявши сукенку йому через голову. То була дуже велика, оздоблена торочками й воланами сукня.

Усі вхопилися за торочки Гемулевої хламиди, ураган підняв їх у повітря саме за мить до того, як на трясовину прикотився смерч і погнався за ними навздогін. Незадовго до півночі цикллон охляв. Повітряна куля поволі опустилася в ліс і зависла на високому дереві. Втомлені мандрівники заснули. Вони були такі стомлені, що прокинулися аж о дванадцятій годині наступного дня.

У п'ятницю сьомого серпня панувало цілковите безгоміння та жахлива спека. Комета виросла до велетенських розмірів, і ні в кого не виникало сумніву, що прямує вона в Долину Мумі-тролів. Хропся боялася. Чмихові не йшло з голови кошеня, він заплакав. Нюхмумрик намагався підбадьорити його. Гемуль повсюди шукав альбом із марками, обличчя у нього зморщилося від горя. Було нестерпно гаряче, а у них — ні шматочка їжі, ані краплини води. Мумі-троль принохався, а почувши запах спечених пиріжків, кинувся бігти. І враз перед ним з'явилася Долина Мумі-тролів.

Мама Мумі-троля в цей час прикрашала збитими вершками високий багатоярусний торт. Навколо торта гарними шоколадними карлючками було написано: "Моему

любому Мумі-тролеві", а вгорі красувалася цукрова зірка. Тато хвилювався, що Чмих і Мумі-троль не повернулися. До хатини увійшов Ондатр і сказав, що комета летить щодуху. Посмакувавши піріжками, він сказав, що Мумі-троль біжить через міст у дуже строкатій компанії...

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу

Мама з Татом зраділи, побачивши сина, Чмиха і купу незнайомих істот. Мумі-троль відрекомендував батькам Хропсю, Хропуся, Нюхмумрика, Гемуля. Тут виявилося, що альбом з марками Гемуля є у Долині, бо його приніс вітер. Гемуль так зрадив, побачивши свій червоний альбом для марок! А Чмихові було дуже гірко, бо кошеня не прийшло привітати його з поверненням додому.

Прибулі пішли у хату, щоб поїсти, а Чмих залишився в саду. Однак кошеня не прийшло. Згодом усі вирішили перебратися до печери, бо Ондатр вважав, що комета впаде на город біля будинку.

Почалося велике переселення. Мама метушилася по хаті, Мумі-тато вантажив на тачку валізи, клунки, торбинки, кошики й пачки. Хропусь робив підрахунки. Мама хотіла забрати все, навіть мушлі навколо грядок і викопані троянди. Тато відкочував одну тачку за іншою на піщаний берег моря, а Мумі-троль з Нюхмумриком зносили речі до печери.

Спека стала нестерпною, мертвий берег осявало моторошне темно-червоне світло. Коли Тато Мумі-троля востаннє покотив тачку у Долину, Мама спробувала витягнути на подвір'я ванну. Зрештою нею залатали дірку в стелі печери, бо ванна не поміщалася у вхід до печери.

Чмих останнім покинув Долину. Всю дорогу до лісу він гукав кошеня, аж нарешті помітив його. Кошеня сиділо в моху і вмивалося. Воно пообіцяло, що прийде перед восьмою...

Потроху всі речі розташували всередині печери, вхід до печери Мама заслонила ковдрою, яку намастили Нюхмумриковою знаменитою підземною Сонячною Оливою. Ондатр не прийшов у печеру, а залишився у гамаку.

Годинник показував за п'ять хвилин сьому. Коли всі вже пообідали і перейшли до сиру, ззовні почулося голосне чмихання. То таки прийшов Ондатр. Коли була восьма, вони згадали про торт, та виявилося, що на нього сів Ондатр. Крім того, Чмих образився, що торт був на честь Мумі-троля, а кошеня досі не прийшло. Розлючений Чмих вийшов з печери. Він був такий засмучений і розгніваний, що забув про свій страх і згадав про нього щойно у лісі. І враз назустріч йому вийшло кошеня з задертим догори хвостиком.

О восьмій двадцять п'ять Мумі-троль пішов шукати Чмиха. Повітря над пустельним узбережжям було гаряче, мов у печі. Він біг щодуху, біг і гукав Чмиха. У запасі залишалось одинадцять хвилин. Нарешті він знайшов друга. Вони щодуху помчали назад, до печери. Услід підтюпцем бігло кошеня. А згори на них, на занімілу від жаху

Долину Мумі-тролів летіла комета. У печері Мама сказала Чмиху, що дарує йому бабусині смарагди. Чмих більше не ображався.

І тієї ж миті розпечена палаюча комета впала на Землю. Гасова лампа перекинулась на пісок і згасла. Була рівно восьма година сорок дві хвилини та чотири секунди...

Міцно обійнявшись, усі забилися в найдавший закуток печери. Скелею теліпало і трясло. Вони лежали дуже довго. Мама знайшла гасову лампу, запалила її, і всі побачили, що кошеня спокійно умивається лапкою. Мама сказала, що всі лягають спати, а що накоїла комета, встигнуть побачити і завтра. Коли всі вляглися, Нюхмумрик загравав на гармонії колискову. Чмих заснув разом з кошеням.

Зранку Мумі-троль перший вийшов надвір. Червінь зникла, небо було зовсім безбарвним, а навколо – безгоміння. Мумі-троль взяв у лапки один із метеоритів, якими жбурлялася комета, почав його розглядати з усіх боків. Уламок був чорний, з гострими боками і дуже важкий. Нюхмумрик теж виліз із печери і, сівши поруч з Мумі-тролем, запалив свою люльку. Мумрик сказав, що комета тільки зачепила їх хвостом, а потім полетіла собі далі у простори Всесвіту. Друзі побачили, що море повертається. Хвилі заповнили всі глибини і западини.

Усі попркидалися і схвильовано визирали з печери. Лише Гемуля з усього товариства не здивувало, що Земля все ще існує. Він впорядковував свої марки. Мама запропонувала з'їсти те, що лишилося від торта, вдома. Вона запитала, як гадають усі: ліс, сад і будиночок стоять на місці? "Я впевнений у цьому!" – сказав Мумі-троль.

Стислий переказ скорочено, автор: Світлана Перець.

Авторські права на переказ належать Укрлібу